

Erik Meester MEd is docent en onderwijsontwikkelaar werkzaam bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (PWPO) aan de Radboud Universiteit.

Van remedial naar premedial teaching

Voorkomen is beter dan genezen, zeker in de sociale context van het onderwijs. Is het tijd voor een balansverschuiving van remedial naar 'premedial' teaching?

Onlangs mocht ik een dag meedraaien in de groep 1/2 van Eva Kock, leerkracht op de Alan Turingschool in Amsterdam. 'Vanmiddag gaan we een nieuw boekje introduceren; *De Bouwvakker* door Liesbet Slegers. Daar zitten aardig wat moeilijke woorden in en om het verhaal te begrijpen hebben de leerlingen ook al best wat achtergrondkennis nodig. Kennis waar-

dan was het begrip (zeer) laag. Scoorden zij hierboven dan schoot het begrip omhoog. Uit de studie blijkt ook duidelijk dat voorkennis over specifieke sleutelbegrippen in de tekst hierbij van het grootste belang is. Dat wetenschappelijk inzicht bracht Eva in de praktijk. 'Je moet pre-teaching plannen en zichtbaar op je rooster hebben staan zodat het er niet bij in schiet. Als je het structureel doet, heeft het zeker effect zoals je ongetwijfeld na een aantal weken al zult merken. De aanpak van de pre-teaching verschilt per context: soms wordt het verhaal alvast in grote lijnen 'voorverteld', op andere

'Je moet pre-teaching plannen en zichtbaar op je rooster hebben staan zodat het er niet bij in schiet'

van we twijfelen of die bij alle leerlingen al aanwezig is. Mijn collega verzorgt vandaag de pre-teaching voor deze groep leerlingen terwijl onze gezamenlijke klassenassistent toezicht houdt op haar klas.'

KENNISDREMPEL

Deze interventie deed me denken aan een onderzoek dat ik laatst las. Auteurs O'Reilly, Wang & Sabatini, 2019, proberen hierin in kaart te brengen hoe sterk de samenhang is tussen het begrijpen van een tekst enerzijds en de woordenschat plus achtergrondkennis over het ontwerp van de tekst anderzijds. Er is natuurlijk, net als bij eerdere onderzoeken, een zeer sterke samenhang gevonden. Het aardige van de studie is echter dat ze ook duidelijk maken hoeveel kennis er over een tekst nodig is voordat leerlingen er zowaar wat van kunnen leren. Er is een duidelijke 'kennisdrempel' gevonden. Scoorden de leerlingen onder die drempel

momenten kiezen we ervoor om de leerlingen kennis te laten maken met de belangrijkste sleutelbegrippen, voor te stellen aan de personages van het boek of met concrete materialen (in het geval van *De Bouwvakker* met gereedschappen) aan de gang te gaan. Het gaat erom dat je de leerling die bovengenoemde kennisdrempel over wil helpen zodat ze op een later moment ook echt wat kunnen leren van de voorleesactiviteit.'

GEWOON MEEDOEN

De mooie bijvangst van preventief werken is dat de leerlingen van Eva altijd 'gewoon' mee kunnen doen aan de klassikale activiteiten. Dit 'gewoon kunnen meedoen' versterkt ook het vertrouwen in het eigen kunnen. Je voorkomt ermee dat leerlingen het gevoel krijgen dat 'het toch allemaal te moeilijk' voor hen is. In zulke gevallen een excellent voorbeeld van premedial teaching!

(Bron: O'Reilly, T., Wang, Z. & Sabatini, J., 2019. *How much knowledge is too little? When a lack of knowledge becomes a barrier to comprehension*. *Psychological science*, 30(9), 1344-1351.